

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Darinou Michorovou ve věci

žalobce: **S. I.**, narozeného dne X,
státní příslušnost: Ruská federace,
hlášeným pobytem X,
zastoupeného Mgr. Petrem Václavkem, advokátem,
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1,
proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, poštovní schránka 155/SO, 140 21 Praha

4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 4. 2025, č. j. MV-40844-4/SO-2025,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce pobýval v ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia s dobou platnosti od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2023. Ze studia však byl po několika měsících

vyloučen, protože nesplácel školné. Následně podanou žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání (zaměstnaneckou kartu) mu však správní orgán zamítl, protože v průběhu řízení zjistil, že žalobce neplnil účel dosavadního povolení k pobytu, a nejednalo se ani o neplnění účelu ze závažných důvodů pro přechodnou dobu.

II. Obsah žaloby

2. V žalobě, jejíž součástí byl také návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, žalobce v zásadě namítl dva okruhy námitek. V prvním okruhu námitek žalobce namítl, že správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav věci a v důsledku toho dospěly k nesprávnému právnímu závěru o nesplnění podmínek podle § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců (část IV. žaloby), proto žalobce považoval napadené rozhodnutí za nezákonné, odkázal přitom na rozsudky Nejvyššího správního soudu (NSS) ze dne 28. 2. 2022, čj. 7 Azs 405/2021-34, a ze dne 25. 7. 2019, čj. 1 Azs 181/2018-29. Ve druhém okruhu námitek pak žalobce namítl, že správní orgány nedostatečně posoudily přiměřenost dopadu rozhodnutí do práva žalobce na respektování jeho soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod – dále jen „Úmluva“ – a nezohlednily faktické závažné důsledky zrušení pobytového oprávnění pro další život žalobce a jeho manželky (část V. žaloby), proto žalobce považoval napadené rozhodnutí též za nepřezkoumatelné. K tomu odkázal na rozsudky NSS ze dne 18. 5. 2022, čj. 4 Azs 382/2021-61, a ze dne 23. 10. 2023, čj. 10 Azs 234/2023-51, a v nich citovanou judikaturu.
3. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k novému řízení.
4. Usnesením ze dne 10. 6. 2025, čj. 1 A 18/2025-24, které nabylo právní moci dne 12. 6. 2025, soud nevyhověl návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě.

III. Vyjádření žalované

5. Žalovaná žalobní námitky odmítla jako nedůvodné a v podrobnostech plně odkázala na obsah napadeného rozhodnutí, neboť většina žalobních námitek je obsahově totožná s námitkami uvedenými v odvolání. K námitce žalobce o nemožnosti financovat si studium žalovaná uvedla, že pokud byl žalobce ze studia v lednu 2023 vyloučen z důvodu nezaplacení školného, měl o zaměstnaneckou kartu požádat dříve, nikoliv až po 7 měsících od vyloučení ze studia. K tomu žalovaná odkázala na rozsudek zdejšího soudu ze dne 11. 1. 2018, čj. 6 A 216/2016-42. Sankce v rámci mezinárodního platebního styku a s tím související námitka nedostatečně zjištěného skutkového stavu jsou přitom dle žalované s ohledem na dobu neplnění účelu pobytu irelevantní.
6. Pokud jde o námitku nedostatečně posouzené přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, žalovaná uvedla, že v důsledku napadeného rozhodnutí nevznikla žalobci přímá povinnost opustit území, nebylo pouze vyhověno jeho návrhu na udělení konkrétního typu povolení k pobytu, kdy si žalobce musel být vědom i skutečnosti, že jeho žádosti vyhověno být nemusí. Žalovaná dále zdůraznila, že žalobci nebyla ani stanovena povinnost vycestovat pouze na území jeho vlasti. Žalobce má možnosti v rámci zákona o pobytu cizinců, které může využít na vyřešení své pobytové situace, či už v rámci nepravomocně skončených řízení o jeho jiných žádostech (dne 24. 2. 2025 o žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny či dne 27. 5. 2025 o žádosti o udělení dlouhodobého víza za účelem strpění). Žalobce může v případě nezískání jiného pobytového oprávnění na území vycestovat kamkoliv jinam, nebo v případě, že je přesvědčen, že mu ve vlasti hrozí újma, má možnost požádat o mezinárodní ochranu podle

příslušného zákona. Žalovaná k tomu odkázala na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 4. 12. 2024, čj. 41 A 25/2023-105; naopak, žalobcem odkazovaný rozsudek NSS, čj. 4 Azs 382/2021-61, nepovažovala za přílehlavý, neboť se týkal jiných skutkových okolností, resp. jiného typu řízení. Konkrétní dopady do soukromého a rodinného života žalovaná posoudila na str. 7 napadeného rozhodnutí.

7. Žalovaná navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Podstatný obsah správního spisu

8. Soud z předloženého správního spisu zjistil, že žalobce pobýval na území ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia uděleného podle § 42 odst. 1 zákona o pobytu cizinců s dobou platnosti od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2023.
9. Dne 23. 8. 2023 podal žalobce na Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky (dále jen „*správní orgán I. stupně*“) žádost o zaměstnaneckou kartu, na pracovní pozici pomocný skladník pro společnost GLEMAZ, s. r. o., IČO: 28209443 (dále jen „*zaměstnavatel*“). K žádosti doložil pracovní smlouvu se zaměstnavatelem ze dne 8. 8. 2023.
10. Ve správním spisu je též založeno sdělení Pedagogické fakulty Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem (dále též jen „*PF UJEP*“) ze dne 26. 1. 2023 doručeného správnímu orgánu I. stupně dne 31. 1. 2023, v němž koordinátorka pro vnější vztahy správní orgán informovala, že ke dni sdělení vylučují žalobce ze studia na přípravném jazykovém kurzu českého jazyka pro cizince konaného v termínu 14. 9. 2022 do 31. 8. 2023, z důvodu hrubého porušení školního řádu.
11. Výzvou ze dne 31. 10. 2023, čj. OAM-59603-12/ZM-2023, byl žalobce vyzván k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, tuto výzvu si však žalobce v úložní době nepřevzal, proto mu byla doručena veřejnou vyhláškou ze dne 22. 11. 2023, čj. OAM-59603-13/ZM-2023 podle § 169a odst. 2 zákona o pobytu cizinců.
12. Žalobce dne 29. 11. 2023 této možnosti využil (viz protokol o seznámení se s podklady ze dne 29. 11. 2023, čj. OAM-59603-15/ZM-2023) a správnímu orgánu I. stupně sdělil, že se k podkladům pro rozhodnutí vyjádří písemně ve lhůtě dvou týdnů, což také učinil vyjádřením, nedatováno, evidovaným pod čj. OAM59603-16/ZM-2023. V něm přiznal, že byl ke dni 26. 1. 2023 vyloučen ze studia a po dobu 6 měsíců neplnil účel studia, dále však uvedl, že v důsledku války a uvalených sankcí na Rusko se dostal do finančních problémů. Na začátku kurzu našetřil 12.000 Kč z celkových 50.000 Kč a zaplatil. Chtěl pokračovat ve studiu českého jazyka, aby se mohl přihlásit ke studiu na vysoké škole, proto mu bylo umožněno splácet školné ve splátkách, následující splátky však již nezvládal hradit, rodiče mu peníze kvůli sankcím poslat nemohli a jiné příslušníky v EU nemá. Na vysokou školu se pak kvůli sankcím nedostal také. S válkou nesouhlasí, proto je nastalá situace pro něj frustrující. Žalobce dále uvedl, co dělal během doby, kdy již neplnil účel dosavadního pobytu: pokračoval ve studiu češtiny samostatně a připravoval se na zkoušky na vysokou školu, právníkem mu bylo doporučeno požádat o zaměstnaneckou kartu, našetřit peníze a studovat na soukromé vysoké škole. Jeho hlavním cílem je studovat automechaniku, začal proto aktivně hledat firmu, která by ho zaměstnala jako automechanik, bylo to skoro nemožné vzhledem k jeho občanství, proto se tento proces tak prodloužil, nakonec se zaměstnal na pozici skladníka, což dle jeho vyjádření není ideální. Žalobce též uvedl, že od

správního orgánu I. stupně nedostal žádné vyrozumění a dlouhodobý pobyt byl v době podání žádosti o zaměstnaneckou kartu platný. Dodal, že se v nejbližší době hodlá oženit se svou partnerkou, paní A. P., nar. X, která má v ČR trvalý pobyt a s níž bydlí již dva roky, nejbližší termín na matričním úřadě mají však až za půl roku. Na závěr žalobce vyjádřil obavu, že pokud bude z ČR vyhoštěn, bude neprodleně odeslán do války, neboť ve vlasti spadá pod zákon o vojenské službě č. N-53 F3. Žalobce je však proti válce, neumí si představit život v daném totalitním a nacistickém režimu, nenávidí ruskou vládu a vše s ní spojené, chce žít normální život v ČR.

13. Dne 21. 1. 2025 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí čj. OAM-59603-17/ZM-2023, kterým žádost žalobce zamítl a současně nevydal zaměstnaneckou kartu podle § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců na území ČR, neboť žalobce neplnil v době platnosti povolení k dlouhodobému pobytu účel, pro který mu bylo vydáno.
14. Dne 12. 2. 2025 podal žalobce prostřednictvím svého zástupce proti rozhodnutí blanketní odvolání, které po výzvě ze dne 18. 2. 2025, čj. OAM-59603-19/ZM-2023, ve stanovené lhůtě dne 25. 2. 2025 doplnil. Dne 19. 2. 2025 žalobce též doložil oddací list matričního úřadu Sokolov, z něhož vyplynulo, že dne 15. 2. 2025 uzavřel manželství s paní A. P.
15. Žalovaná odvolání žalobce zamítla rozhodnutím ze dne 24. 4. 2025, čj. MV-40844-4-4/SO-2025, které nabylo právní moci dne 28. 4. 2025.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

16. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu [§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]. O věci soud rozhodl při ústním jednání za podmínek § 49 s. ř. s., konaném dne 22. 9. 2025, neboť žalobce takové projednání věci výslovně požadoval.
17. Soud dodává, že vyrozuměním ze dne 23. 9. 2025, čj. 1 A 18/2025-49, vyrozuměl paní A. P., manželku žalobce, o jejím právu vystupovat v řízení o žalobě žalobce jako osoba zúčastněná na řízení a vyzval ji, aby v přiměřené lhůtě soudu sdělila, zda chce tohoto práva využít, manželka žalobce však ve stanovené lhůtě na výzvu soudu, která ji byla doručena dne 23. 9. 2025, žádným způsobem nereagovala, proto ji soud za osobu zúčastněnou na tomto řízení nepovažoval.
18. Na ústním jednání setrvali účastníci řízení na svých dosavadních stanoviscích a procesních návrzích, provedení dalších důkazů nenavrhovali a odkázali na obsah svých podání založených ve spisu. Zástupce žalobce dodal, že napadené rozhodnutí považuje též za nepřezkoumatelné, neboť správní orgán se v něm nijak nevypořádává se skutečností, která je navíc notorií, ohledně branné povinnosti vyžadované Ruskem za účelem vedení agresivní války na Ukrajině, a dopouští se válečných zločinů, tak, jak je uvedeno např. v rozsudku NSS, sp. zn. 5 Azs 19/2020. Takovou brannou povinnost nemohly správní orgány považovat za „legitimní“ a žalovaná proto měla rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušit. Taktéž dle žalobce nebyl zohledněn princip *non-refoulement* (zákaz navracení). Žalovaná k tomuto tvrzení nejdříve odkázala na obsah napadeného rozhodnutí a dodala, že žalobce získal dne 25. 6. 2025 oprávnění k pobytu za účelem sloučení rodiny s platností od 19. 6. 2025 do 17. 2. 2026. Na to zástupce žalobce reagoval tvrzením, že pro věc je rozhodný skutkový stav ke dni napadeného rozhodnutí, nelze předjímat, že něco nastane, a rozhodující

nemůže být ani to, že si žalobce mohl zažádat o jiné oprávnění k pobytu. K tomu odkázal na judikaturu NSS, sp. zn. 5 Azs 383/2019 a 5 Azs 28/2020.

19. Žaloba **není důvodná**.

20. Soud při posuzování věci vycházel z následující právní úpravy.

21. Podle § 45 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, ve znění účinném do 2. 9. 2025, které je použitelné na věci žalobce (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) [c]izinec, který je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu a hodlá na území pobývat za jiným účelem, než který mu byl povolen, je povinen požádat ministerstvo o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu. Nové povolení k dlouhodobému pobytu nelze udělit v případech uvedených v § 33 odst. 1 nebo 3 s výjimkou případů uvedených v § 42 odst. 2. Nové povolení k dlouhodobému pobytu dále nelze udělit, jestliže cizinec neplnil před podáním žádosti o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu na území účel, pro který mu bylo povolení k dlouhodobému pobytu vydáno; to neplatí, pokud cizinec prokáže, že se jednalo o neplnění účelu ze závažných důvodů po přechodnou dobu. [...].

22. Podle § 174a odst. 1 a 3 zákona o pobytu cizinců [p]ři posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.

(3) Přiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán posuzuje pouze v případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví.

23. Žalobce předně namítl, že správní orgány nesprávně zjistily skutkový stav. K tomu žalobce uvedl, že ani skutečnost, že se v daném případě jedná o řízení zahajované k žádosti cizince nic nemění na tom, že správní orgán je povinen zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu. Tato povinnost se dle žalobce vztahovala i na důvody, pro které žalobce po přechodnou dobu neplnil účel pobytu i na okolnosti týkající se jeho rodinného a soukromého života. S odkazem na judikaturu NSS dodal, že této povinnosti není správní orgán zbaven ani v případě nesplnění povinnosti součinnosti účastníkem řízení. Žalobce přitom již v průběhu řízení popsal svou situaci související s jeho státní příslušností: zopakoval, že do ČR přicestoval, aby zde mohl studovat obor automechaniky na vysoké škole, s ohledem na rychle se zhoršující situaci v zemi původu žalobce nejprve nastoupil do Přípravného jazykového kurzu českého jazyka pro cizince, aniž by měl v dané chvíli našetřeno na školné, a proto se se školou domluvil na splácení školného, poté se ale dostal do složité finanční situace, kdy mu již nemohli se splácením pomoci ani rodiče žijící v Rusku. Žalobce si proto začal hledat zaměstnání, a to na odpovídající pozici v oboru automechaniky tak, aby si vydělal na další období studia. Dle svých tvrzení pak pokračoval ve studiu češtiny samostudiem. Během doby od vyloučení ze studia do podání žádosti o zaměstnaneckou kartu (cca. 6 měsíců) se věnoval intenzivní přípravě na další studium a hledání vhodného zaměstnání, které by bylo stabilní a v němž by využil své dosavadní zaměření. Žalobce k tvrzením správních orgánů v rozhodnutích zdůraznil, že sankční opatření proti Rusku byla přijímána postupně, proto v době, kdy se rozhodoval o možnostech svého studia v ČR nemohl předpokládat, že dojde k takovému omezení, která

zcela zabránil financování jeho podpory ze strany rodičů. Žalovaná přitom nepodložila žádnými daty tvrzení, že důsledky války ve formě sankcí v rámci mezinárodního platebního styku musely být žalobci známy před nástupem do studia. Žalobce též rozporoval závěr, že jeho původním plánem byla změna účelu pobytu, naopak, byla naprostou nezbytností v dané situaci. Žalobce přitom ihned poté, co vhodné zaměstnání našel (pomocný skladník), podal žádost o změnu účelu pobytu. O jeho snaze svou situaci vyřešit má svědčit fakt, že když nenašel zaměstnání v oboru, v němž ho původně hledal, neváhal a přijal nabídku pracovat jako skladník. Žalobce dodal, že se v současnosti věnuje přípravě na návrat ke studiu.

24. S tímto okruhem námitek se soud neztotožnil.
25. Splněním podmínek podle § 45 odst. 1 věty třetí zákona o pobytu cizinců, včetně podmínek pro uplatnění výjimky z aplikace tohoto ustanovení, se správní orgán I. stupně zabýval na str. 3 svého rozhodnutí. Vyložil přitom pojem „přechodná doba“ tak, že za takovou dobu lze považovat dobu pobytu mimo území ČR např. z důvodu čerpání dovolené, obchodní cesty a vždy je potřeba ji posuzovat ve vztahu k důvodu neplnění účelu i ve vztahu k samotnému účelu pobytu. Vycházel přitom z premisy, že cizinci, kteří získali povolení k pobytu za určitým účelem, jsou též povinni jej v souladu s deklarovaným účelem náležitě využívat, a to po celou dobu platnosti takového povolení nebo víza, nikoliv pouze po poměrnou část. Musí být rovněž splněna podmínka závažnosti důvodu neplnění účelu pobytu, jakou je např. nemoc, která cizinci objektivně zabránila deklarovaný účel pobytu plnit. Správní orgán I. stupně dodal, že k prokázání těchto důvodů leží důkazní břemeno jednoznačně pouze na cizinci.
26. Dále na str. 4 svého rozhodnutí správní orgán I. stupně uvedl, že žalobce požádal o vydání zaměstnanecké karty z důvodu, že neměl dostatek financí na hrazení školného, až po více než 6ti měsících. Správní orgán I. stupně se však pozastavil nad odůvodněním žalobce tak dlouhé doby k podání žádosti o zaměstnaneckou kartu po vyloučení ze studia, spočívající v tvrzení, že sháněl zaměstnání na pozici automechanik. Pokud by skutečně sháněl zaměstnání za účelem hrazení školného, nebyl nutně omezen jen na tuto konkrétní pozici, neboť s velkou pravděpodobností bylo možné sehnat zaměstnání na jakékoliv jiné pozici, a to bez ohledu na státní příslušnost žalobce. Dále správní orgán I. stupně uvedl, že v době nástupu žalobce do kurzu českého jazyka válka na Ukrajině probíhala již 6 měsíců a sankce uvalené proti Rusku v rámci mezinárodního platebního styku byly v tu dobu již platné, žalobce si tak musel být toho vědom již od začátku svého studia, včetně celkové částky školného, a také si musel být vědom toho, že nebude mít dostatek peněz k zaplacení celého studia. Správní orgán I. stupně dodal, že žalobce si mohl žádost o zaměstnaneckou kartu podat dříve, když zjistil, že již nebude moci dále plnit účel svého pobytu.
27. K námitce obavy z branné povinnosti v Rusku správní orgán I. stupně předně uvedl, že žalobce se měl aktivněji starat o plnění podmínek pobytu, zvláště když o branné povinnosti věděl. Za překážku vycestování přitom dle názoru správního orgánu nebylo možné považovat obavu z obdržení povolávacího rozkazu. Správní orgán I. stupně považoval brannou povinnost „za legitimní občanskou povinnost“, uznávanou i řadou mezinárodních úmluv.
28. Žalovaná v napadeném rozhodnutí k námitkám žalobce uvedla, že má za prokázané, že byly splněny podmínky pro zamítnutí žádosti a nevydání zaměstnanecké karty, kdy se ztotožnila se závěry správního orgánu I. stupně a své závěry opřela o relevantní judikaturu NSS.

29. Soud se s posouzením správních orgánů ztotožnil. S ohledem na obsah správního spisu nemá pochybnosti o dostatečně zjištěném skutkovém stavu věci. Žalobce za daných konkrétních skutkových okolností případu nesplňoval podmínky pro udělení zaměstnanecké karty, přičemž i on sám ve vyjádření k podkladům pro rozhodnutí v rámci správního řízení potvrdil, že od konce ledna 2023 neplnil účel (studium), pro který mu bylo vydáno dosavadní povolení k dlouhodobému pobytu. Sporným mezi účastníky řízení je, zda finanční potíže žalobce, pro které nebyl schopen hradit školné a pročez pak byl ze studia vyloučen, mohly být důvodem, který měly správní orgány zohlednit ve prospěch žalobce při zkoumání plnění účelu jeho dosavadního pobytu.
30. Předně soud uvádí, že žalobce nijak nedoložil, že by nějaké finanční potíže měl, prokázáno pouze bylo, že nehradil školné. Dále soud uvádí, že správní orgány přesto tvrzené finanční potíže žalobce nezpochybňovaly, a dokonce je uznaly i za „závažné důvody“ neplnění účelu pobytu. Neakceptovaly však období od vyloučení ze studia do podání předmětné žádosti o zaměstnaneckou kartu (celkově 7 měsíců, nikoliv 6, jak tvrdí žalobce v žalobě) jako „přechodnou dobu“ neplnění účelu pobytu a jednoznačně a přezkoumatelným způsobem vysvětlily, a to i s odkazem na relevantní judikaturu jak NSS, tak zdejšího soudu, z jakých důvodů. Soud se s těmito závěry ztotožnil a odkazuje na ně. Totiž ani skutečnost, že žalobce údajně neměl dostatek finančních prostředků na hrazení školného, ani to, že v důsledku sankcí uvalených na zemi původu žalobce v mezinárodním platebním styku, pro které již nemohli rodiče žalobce z Ruska finančně podporovat, žádným způsobem nezabavují žadatele z Ruska povinnosti splňovat zákonné podmínky pobytu na území ČR podle zákona o pobytu cizinců.
31. Není tomu tak ani v důsledku pouhého faktu, že žalobce je státním občanem Ruské federace, a v případě návratu do vlasti by mu hrozilo nasazení do bojů ve válce na Ukrajině. Soud sice v této souvislosti zcela přisvědčuje žalobci, že v současné době správní soudy ČR konstantně judikují, že výkon vojenské služby, resp. branné povinnosti státních občanů Ruska, kteří jsou vysíláni do bojů na Ukrajině, nelze považovat za legitimní, jak nesprávně uvedl správní orgán I. stupně v odůvodnění svého rozhodnutí, neboť Rusko se na Ukrajině dopouští válečných zločinů, zločinů proti míru a zločinů proti lidskosti. Tato nesprávnost však neměla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť obecně tvrzená obava z nasazení ve válce nebyla ničím podložena; byť je žalobce v odvodovém věku (do 30 let, který je soudu znám z jeho úřední činnosti ze zpráv o zemi původu v azylové agendě), nebyl napadeným rozhodnutím nucen k návratu do vlasti, rovněž mu nebyl ukládán zákaz pobytu v ČR a měl i jiné možnosti úpravy svého pobytu v ČR, včetně možnosti podat žádost o mezinárodní ochranu, (jež ostatně úspěšně využil a nyní je dle skutečností, které vyplynuly při jednání soudu dne 13. 10. 2025, držitelem oprávnění k pobytu za účelem společného soužití rodiny). Žalobce ani nikdy netvrdil, že by mu ve vlasti byl doručen povolávací rozkaz. Namítl-li žalobce při jednání soudu, že správní orgán měl rozhodovat na základě skutkového stavu ke dni svého rozhodnutí, tj. nezohledňovat procesní vývoj ohledně dalších žádostí žalobce o úpravu svého pobytu na území ČR, nelze proti tomuto tvrzení ničeho namítat, to však není v rozporu s důvody, pro které nebylo jeho žádosti vyhověno. To proto, že ze správního spisu jednoznačně vyplynulo, že ke dni napadeného rozhodnutí, ani ke dni rozhodnutí správního orgánu I. stupně žalobce nesplňoval podmínky pro vydání zaměstnanecké karty v důsledku neplnění účelu svého dosavadního pobytu. Argumenty žalované, že žalobci bylo po zahájení soudního řízení uděleno povolení k pobytu z jiného titulu, pak již jen dokládají fakt, že v důsledku napadeného rozhodnutí nebyl vystaven situaci, kterou v žalobě (i v odvolání) tvrdil (že z důvodu vycestování mu hrozí ve vlasti povolání do armády nebo

rozbití jeho partnerského života), neboť nebyl nucen vycestovat a současně mu zákon o pobytu cizinců, jakož i zákon o azylu poskytovaly další možnosti, jak si legálním způsobem upravit pobyt na území.

32. Podstatné tak je, že žalobce jednoduše cca. dvě třetiny předpokládaného studia, na které mu byl udělen dlouhodobý pobyt, nestudoval, protože byl ze studia vyloučen. Tvzení o tom, že se snad vzdělával samostudiem, přitom na tento závěr nemůže mít žádný vliv, neboť se nejedná o studium ve smyslu § 64 zákona o pobytu cizinců. Studium češtiny ve smyslu § 64 cit. zákona v jiném kurzu si žalobce nezajistil a z jeho vyjádření ani ze správního spisu nevyplynuly žádné indicie o tom, že by se o to pokoušel, anebo, že by zvažoval nabídku bezplatných kurzů češtiny, aby tak vyřešil svůj problém s financováním. Proto nemohla být splněna ani podmínka trvání závažných důvodů neplnění účelu pobytu „*po přechodnou dobu*“. Ve shodě s žalovanou soud rovněž odkazuje na závěry zdejšího soudu v rozsudku ze dne 11. 1. 2018, čj. 6 A 216/2016-42, v němž soud uvedl, že ač zákon o pobytu cizinců nestanoví žádnou lhůtu k podání žádosti o změnu účelu pobytu, není tato doba neomezená a nelze s tímto úkonem otálet. Je totiž potřeba vycházet ze základního smyslu udělování pobytových oprávnění pro vymezené účely, kdy stát legitimně vyžaduje, aby cizinec plnil účel svého pobytu po celou dobu jeho trvání (viz např. rozsudek NSS, na který odkazovala též žalovaná, ze dne 26. 2. 2021, čj. 2 Azs 325/2020-33). Zákon o pobytu cizinců vychází z předpokladu, že cizinec, který získal povolení k pobytu na území ČR k určitému účelu, je povinen povolení k jím deklarovanému účelu náležitě využívat. Právě pro tento účel mu totiž bylo povolení k pobytu uděleno. Pokud cizinec nenaplní na území ČR účel, pro který mu bylo uděleno povolení k pobytu, je na místě mu toto povolení k pobytu na území ČR neprodloužit, resp. nové povolení neudělit (viz např. rozsudek NSS ze dne 14. 3. 2019, čj- 7 Azs 471/2018-39).
33. Soud dále připouští, že náhlý či neočekávaný výpadek příjmů, z nichž si držitel dlouhodobého povolení k pobytu za účelem studia hradil školné, by bylo za určitých okolností možné akceptovat jako závažný důvod ve smyslu § 45 odst. 1, věty třetí za středníkem zákona o pobytu cizinců, o takové okolnosti však dle názoru soudu nešlo v projednávané věci. Jednak se soud ztotožnil se správními orgány v tom, že žalobce si již předem, tedy před příjezdem do ČR, musel být vědom podmínek svého studia, včetně výše a splatnosti školného, to nemohlo být pro něj jakkoliv překvapivé. Pokud neměl danou částku (údajně 50.000 Kč) před nástupem do studia k dispozici, neměl zajištěnou alternativu financování svého studia, anebo snad nepřiměřeně spoléhal na to, že to nějak vyřeší v průběhu studia, sám se vystavil riziku platební neschopnosti a tato skutečnost jde pouze a jen k jeho tíži. Je přitom zřejmé, že žalobce nemohl být zcela bez prostředků, neboť jednou z podmínek udělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia je též prokázání zajištění dostatečných finančních prostředků k pobytu na území [§ 42d odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců].
34. Žalobce přitom tvrdil, že ho rodiče finančně podporovali na dálku z Ruska, jako je běžné i u jiných studentů, avšak v důsledku platných sankcí vůči Rusku v oblasti mezinárodního platebního styku mu již finanční prostředky nemohly posílat. K tomu soud uvádí, že nemožnost využívat mezinárodní platební styk mezi EU a Ruskem sám o sobě nelze přičítat k tíži žalobce bez dalšího. O této skutečnosti se však žalobce jistě nedozvěděl náhle, tzv. „ze dne na den“, a pokud tušil, že další povolenou splátku školného již nebude moci uhradit, měl tuto záležitost neprodleně řešit, a to jak s PF UJEP, tak se správními orgány. Žalobce se ovšem vydal jinou cestou, vyčkával až do svého vyloučení, a poté usoudil, že bude pro něj

lepší, pokud si najde zaměstnání, a to ne lečjaké, ale výhradně na pozici automechanik, skrz které bude moci své studijní plány lépe uskutečnit. Předestřený postup se žalobce snaží nyní prezentovat jako logický, jedině možný a „*naprosto nezbytný*“, to však soud nemohl akceptovat. Soud se naopak ztotožnil s úvahami správních orgánů, že pokud by žalobce opravdu potřeboval akutně řešit svou finanční nemožnost splácet školné tím, že si hledal přivýdělek, neomezoval by své hledání zaměstnání jen na velmi specifický obor, v němž se mu několik měsíců skutečně nedařilo zaměstnání najít. Soudu navíc, na rámec nezbytně nutných úvah, taktéž není jasné, co vedlo žalobce k přesvědčení, že by v hledání zaměstnání v tomto oboru mohl být úspěšný, když nemohl mít kvalifikační předpoklady, neboť tento obor chtěl teprve začít studovat.

35. Z pohledu soudu tak polemika ohledně toho, zda, resp. kdy muselo být žalobci zřejmé, že na něj dopadnou sankce uvalené ze strany EU na Rusko, je v celém kontextu projednávaného případu irelevantní, neboť i přesto, že tato objektivní skutečnost mohla mít vliv na plnění účelu předchozího pobytu uděleného žalobci za účelem studia, žalobce neprokázal, že by svou situaci řešil neprodleně a adekvátním způsobem tak, aby dodržel pravidla platné právní úpravy pobytu cizinců na území ČR. Nastalá situace měla být pro žalobce o to naléhavější, že otázka, zda může na území ČR pobývat legálně, byla na účel vymezený jako studium přímo navázána.
36. Tyto námitky jsou proto nedůvodné.
37. Žalobce dále namítl nedostatečné posouzení zásahu do jeho soukromého a rodinného života. Dle jeho názoru bylo povinností žalované vymezit veřejný zájem na neudělení pobytového oprávnění, definovat intenzitu zásahu do tohoto práva a posoudit jeho proporcionalitu. K tomu odkázal na rozsudek NSS, čj. 4. Azs 382/2021-16, z něhož také citoval, který uvádí faktory, které je potřeba přitom brát v potaz. To však správní orgány neučinily, a pouze opakovaly, že žalobci není zakázán pobyt na území. Žalovaná měla povinnost zabývat se proporcionalitou zásahu do práva žalobce na soukromý a rodinný život z přímo aplikovatelného čl. 8 Úmluvy, k čemuž odkázal na rozsudek NSS ze dne 23. 10. 2023, čj. 10 Azs 234/2023-51. Žalobce žil v ČR se svou partnerkou, která má na území povolen trvalý pobyt, dne 15. 2. 2025 uzavřeli manželství, budoucnost svého rodinného a soukromého života je dle názoru žalobce právě v ČR, nepovolením změny účelu pobytu by došlo k závažnému zásahu do soukromého a rodinného života žalobce a jeho manželky.
38. Správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí ve vztahu k partnerce žalobce (nyní manželce) jednak uvedl, že paní A. P. má v ČR povolen trvalý pobyt, v době svého rozhodování však správní orgán neobdržel žádný doklad, ze kterého by plynul rodinný status žalobce, na druhou stranu, i kdyby bylo ověřeno, že partnerka žalobce je jeho manželkou, ani tato skutečnost by nevedla k odlišnému závěru ve výroku rozhodnutí.
39. Žalovaná se nepřiměřeností dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce zabývala na str. 6 a 7 napadeného rozhodnutí. S odkazem na dřívější judikaturu NSS především uvedla, že neměla povinnost se touto otázkou dopodrobna zabývat, neboť zákon jí takovou povinnost výslovně nestanovil, nicméně reflektovala i názor pozdější judikatury, že v určitých případech je třeba se v cizineckých věcech touto otázkou zabývat i tam, kde to zákon o pobytu cizinců výslovně nestanoví. K tomu je však nutné, aby cizinec uvedl konkrétní skutečnosti, které vybočují z běžného obecného rámce a standardní situace a tato tvrzení je rovněž povinen doložit.

40. K tomu soud uvádí, že se ztotožnil s názorem žalobce, že správní orgány měly povinnost zabývat se dopady napadeného rozhodnutí podle kritérií v § 174a zákona o pobytu cizinců, resp. ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Z judikatury NSS vyplývá, že „povinnost správních orgánů, dlouhodobě potvrzovaná judikaturou NSS, vždy zkoumat přiměřenost dopadů svých rozhodnutí vydaných dle zákona o pobytu cizinců, která mají potenciální dopad do soukromého a rodinného života cizince (s tím není v rozporu ani rozsudek NSS ze dne 4. 1. 2017, čj. 9 Azs 288/2016 – 30 [...]), vyplývá přímo z čl. 8 Úmluvy. Ten dle rozsudku NSS ze dne 20. 9. 2018, čj. 10 Azs 127/2018-30, Českou republiku zavazuje k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce a [...] má samozřejmě před zákonem o pobytu cizinců přednost (viz čl. 10 Ústavy ČR).“ Na tom nic nemění třetí odstavec § 174a zákona o pobytu cizinců, „jak NSS potvrdil např. v rozsudku ze dne 19. 12. 2018, čj. 8 Azs 290/2018-27, č. 3852/2019 Sb. NSS. V něm totiž shledal ve vztahu k rozhodnutí správního orgánu o uložení povinnosti opustit území ČR rovněž rozpor tohoto ustanovení zákona s čl. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/15/ES ze dne 16. prosince 2008 [...]. V nyní posuzované věci zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU lze jen opakovat, že uplatnění § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců by bylo vedle příslušné výše citované unijní právní úpravy (srov. též čl. 7 Listiny základních práv EU a rozsudek velkého senátu Soudního dvora ze dne 26. 3. 2019, SM, C-129/18, ECLI:EU:C:2019:248) především v přímém rozporu s čl. 8 Úmluvy, [...] a toto ustanovení musí proto zůstat v daném případě neaplikováno.“ (viz rozsudek NSS ze dne 14. 2. 2020, čj. 5 Azs 383/2019-40; potvrzení doplnil zdejší soud, a dále rozsudek NSS, na který odkázal též žalobce v žalobě, ze dne 23. 10. 2023, čj. 10 Azs 234/2023-51, a tam citovaná judikatura).
41. Soud však upozorňuje na zásadu jednoty správního řízení, dle které z pohledu soudního přezkumu rozhodnutí vydaných správními orgány představuje správní řízení v I. stupni a odvolací řízení jeden celek (k tomu lze namátkou odkázat např. na rozsudek NSS ze dne 28. 5. 2003, čj. 7 A 124/2000-39, č. 5/2003 Sb. NSS, nebo ze dne 27. 2. 2013, čj. 6 Ads 134/2012-47, ale i na mnohé další). Odvolací orgán tedy může v rámci svého řízení a rozhodnutí napravit případné drobné nedostatky v řízení či v rozhodnutí správního orgánu I. stupně.
42. Jak vyplynulo se shrnutí obsahu odůvodnění napadeného rozhodnutí v bodě 39. výše, žalovaná se touto otázkou zabývala, byť stručně. Dle názoru soudu správně upozornila, že žalobce konkrétní nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života neuvedl, a to ani v žalobě. Skutečnost, že na území ČR měl partnerku a posléze manželku, což doložil oddací listem, která je státní příslušnicí Ukrajiny a pobývá zde na základě povolení k trvalému pobytu, ještě sama o sobě neznamená, že rozhodnutí o neudělení zaměstnanecké karty žalobci (resp. nepovolení změny účelu jeho pobytu) nepřiměřeně zasahuje do jeho soukromého a rodinného života.
43. Nebylo přitom povinností žalované otrocky vyjmenovat a vypořádat každé z jednotlivých kritérií podle § 174a zákona o pobytu cizinců, a pokud tak neučinila, bez dalšího považovat její rozhodnutí za nepřezkoumatelné. K tomu lze odkázat např. na závěry NSS v rozsudku ze dne 26. 2. 2014, čj. 8 As 109/2013-34, z něhož vyplývá, že postačí výslovně zohlednit důvody, které jsou v daném případě specifické a nikoliv ty, které žádným způsobem nevyplývají z průběhu řízení, neboť rozhodnutí nemůže být nepřezkoumatelné toliko z důvodu, „že správní orgán výslovně neuvedl, že ke kritériu [např.] věku nebylo zjištěno nic rozhodného.“ (srov. též bod [25] již citovaného rozsudku NSS čj. 9 Azs 72/2019-32). Tyto závěry dle názoru soudu nezpochybnila ani novější judikatura, na kterou odkázal žalobce.

Tvrzení, že žalobce a jeho manželka chtějí uskutečňovat svůj rodinný život právě v ČR, je sice lidsky pochopitelné, není však nárokovatelné; je věcí suverénního státu, za jakých podmínek připustí pobyt cizinců na svém území (viz judikaturu odkazovanou žalovanou v napadeném rozhodnutí, zejména usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 6. 2004, sp. zn. III. ÚS 260/04). Žalovaná navíc konkrétně a přezkoumatelným způsobem v závěru napadeného rozhodnutí dodala, jaké má žalobce možnosti nepříznivý, avšak nikoliv nepřiměřený následek rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu minimalizovat.

44. S uvedeným způsobem posouzení této otázky žalovanou se ztotožnil i soud. V odvolání, resp. v žalobě tvrzené nedostatečné posouzení zásahu do soukromého a rodinného života i s ohledem na absenci konkrétních žalobních námitek soud neshledal a považuje je za spíše účelové.
45. Ani těmito námitkám žalobce soud nemohl přisvědčit.
46. Soud proto konstatuje, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je zcela přezkoumatelné a dostatečné, soud se s jeho závěry ztotožnil, a napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem.

VI. Závěr a náklady řízení

47. Soud v daném případě neshledal nezákonnost napadeného rozhodnutí žalované, ani jejího postupu, které vydání napadeného rozhodnutí předcházelo, které by mělo vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
48. Výroky o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny dle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož náhrada nákladů řízení přísluší tomu, kdo měl ve věci úspěch. Žalobce ve věci úspěch neměl, proto nemá nárok na náhradu nákladů řízení, žalované žádné náklady řízení nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, proto jí soud náklady řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz v záložce Rychlé odkazy – Úhrada soudních poplatků.

Praha 13. října 2025

Mgr. Darina Michorová
samosoudkyně